

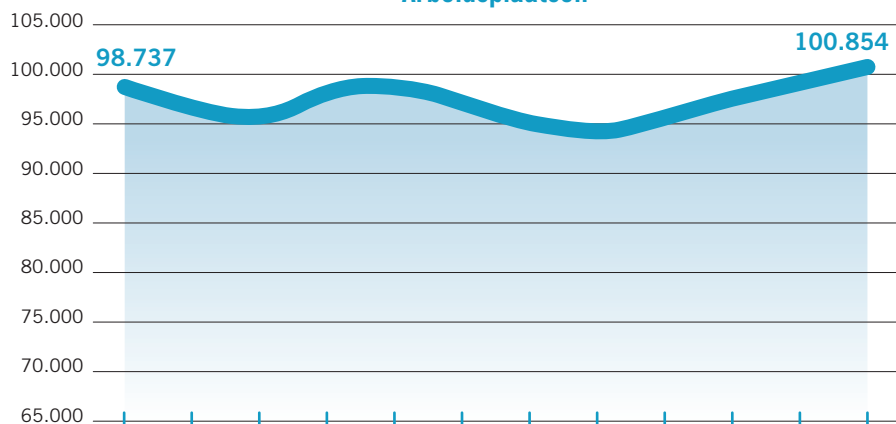


Sociaal-economisch dossier 2019

Op een moment dat al onze sectoren moeilijke tijden beleven door de coronacrisis is het niet vanzelfsprekend terug te kijken op een boerenjaar als 2019 waarin de meeste activiteiten uitstekend presteerden. Maar om het overzicht te bewaren op de huidige – en toekomstige – situatie vinden we het niettemin belangrijk de resultaten van vorig jaar onder de loep te nemen.

Frédéric Cornet

Alle activiteiten Arbeidsplaatsen



In het licht van de recente gebeurtenissen hebben we echter besloten geen sociaal-economisch dossier voor 2019 te publiceren maar de verzamelde en geanalyseerde gegevens hier bondig weer te geven in overzicht.

Ook de omzet is sterk gegroeid, met +5,2 % tot 156,3 miljard euro, en de investeringen volgden dezelfde tred met een toename van 8,3 % tot meer dan 2,1 miljard euro.

Globale prestatie

Alle sectoren die door TRAXIO worden vertegenwoordigd, hebben het jaar 2019 afgesloten met puike cijfers, allemaal met een opmerkelijke groei. Wat de werkgelegenheid betreft steeg het aantal werkgevers met 0,4 % tot 9.893 en het aantal jobs met 1,6 % tot – voor het eerst – meer dan 100.000 banen, 100.854 om precies te zijn. Ook het aantal zelfstandigen nam toe, met 0,5 % tot 55.710 personen. Maar het blijft in onze sectoren moeilijk gekwalificeerde en gemotiveerde werknemers te vinden, kortom medewerkers die op middellange of lange termijn willen blijven.

Mobiliteit – Verkoop van voertuigen

2019 was een jaar van contrasten op het vlak van de inschrijvingen. Voor nieuwe auto's bleven ze stabiel, maar voor tweedehands was er een daling met 1,3 %, terwijl lichte en zware bedrijfsvoertuigen een aanzienlijke groei kenden: +4,2 % voor nieuwe en +7,5 % voor tweedehandse, lichte bedrijfsvoertuigen en +2,1 % (>12T trekkers), +8,1 % (3,5T-12T) en zelfs +11,1 % voor >12T enkelvoudige vrachtwagens.

Bij de ondernemingen opgenomen onder 'handel' is de omzet gestegen met 4,7 % tot 99 miljard euro. Anderzijds daalde het aantal werkgevers met 1,6 % (2.810), terwijl het aantal banen met 1,1 % steeg tot 32.131. Daar moeten

de 2.236 zelfstandigen (-1,8 %) nog bij worden opgeteld. Deze ontwikkeling is logisch gezien de overnames en hergroeperingen die al enkele jaren in België plaatsvinden. Ze doen het aantal werkgevers afnemen. Maar vooralsnog blijft de werkgelegenheid op niveau omdat de overgrote meerderheid van de sites open blijft.

De belangrijkste evolutie in deze sector betreft de investeringen. Die zijn opnieuw met bijna 15 % gestegen en bedragen momenteel meer dan 1,3 miljard euro. Dat is gemiddeld 478.000 euro per werkgever. Deze evolutie is de laatste 10 jaar onafgebroken aan de gang geweest en het niveau van 2019 is nu bijna drie keer zo hoog als in 2009. De behoefte aan investeringen blijkt continu, zowel qua gebouwen als qua technologie.

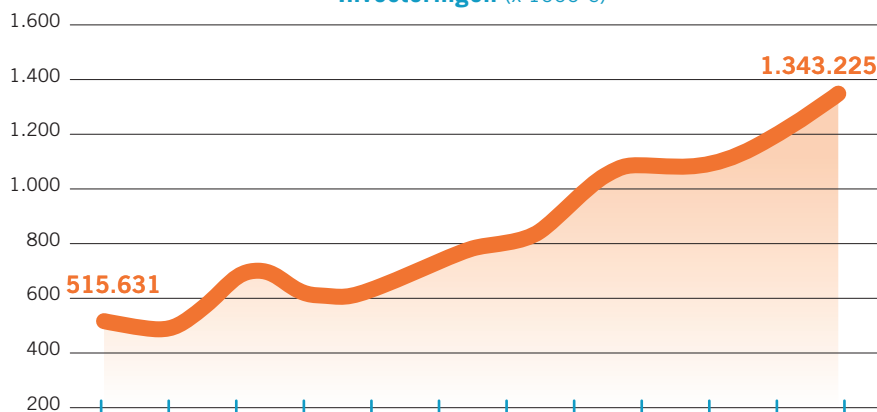
Mobiliteit – Onderhoud en herstellingen

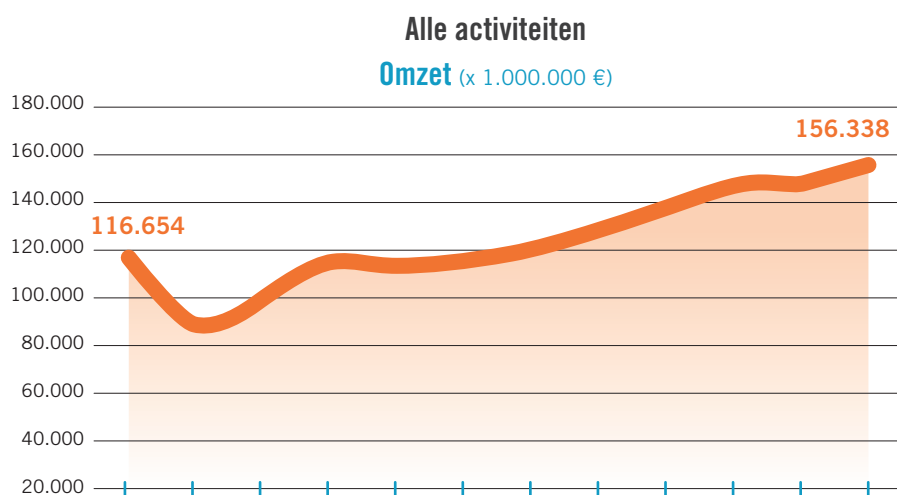
Deze sector omvat het onderhoud en de reparaties als dusdanig maar ook de carrosserieherstellers, de bandenbedrijven en de carwashes. De omzet is er met 6,1 % gedaald tot 4,95 miljard euro. De daling is al 10 jaar aan de gang. In 2009-10 bedroeg de omzet nog 6 miljard euro. De omzetafname is vooral te wijten aan de mindere activiteit; de reparatieprijsindex steeg in 2019 met 2,5 %, maar minder pannes, minder ongevallen en langere onderhoudstermijnen wegen op de omzet. Anderzijds is er de druk van de fleet op de kosten en de daling wordt ook nog gevoerd door het feit dat de consument kan kiezen voor goedkopere alternatieven. Wat de onderdelen betreft, drijft de technologische inhoud weliswaar (sensoren, camera's enz.) de prijzen op maar die van de 'basisonderdelen' zit globaal in een neerwaartse trend door een toenemende keuze uit leveranciers van kwaliteitsonderdelen. Voor de toekomst vormt de elektrificatie van het park nog steeds een wezenlijk risico, met name voor de onderhoudsactiviteit die drastisch zal afnemen. Nochtans zijn zowel de investeringen (+3,2 %) als de werkgelegenheid gestegen. Er waren 3.424 werkgevers (+1,7 %), 15.567 banen (+2,5 %) en 43.254 zelfstandigen (+1,1 %) in deze sectoren.

Mobiliteit – Carrosseriebouw

Van deze activiteit wordt vaak gedacht dat ze heel klein is. Maar hoewel er 'slechts' 84 werkgevers zijn, werken er meer dan 5.000 mensen. De activiteit is zich bovendien sterk aan het ontwikkelen. Er waren 10 % meer werkgevers, 3,7 % meer banen en 4,3 % meer omzet. Het investeringsniveau is met 124 miljoen euro al helemaal fors, een stijging met 183 % die wijst op grote verschuivingen binnen de sector.

Mobiliteit: verkoop voertuigen Investerings (x 1000 €)





Mobiliteit – Moto: verkoop en onderhoud

De inschrijvingen voor motorfietsen en bromfietsen lieten een tegengestelde trend zien voor nieuwe (20,4 %) en tweedehandse (+11,8 %) modellen. Vooral de evolutie van de bromfietsen beïnvloedt deze cijfers. De motorfietsen groeiden met 13,5 % voor nieuwe modellen en met 2,8 % voor tweedehandsmoellen. Terwijl de motorfietsen al langer een vrij stabiele situatie laten zien, zijn de bromfietsen (waaronder de speedpedelecs) er de laatste jaren enorm op vooruitgegaan, vooral op elektrisch gebied. Het lijkt een verschuiving van tweewielers met passie naar tweewielers met verstand, waarmee men zich gemakkelijker kan verplaatsen in de filegevoelige steden dan met de auto. Het lijkt geen twijfel dat de crisis in 2020 het mobiliteitsgedrag van de burgers ingrijpend zal veranderen en dat dit grote gevolgen zal hebben voor de sector als geheel. In cijfers uitgedrukt verloor de sector 1,6 % van de omzet tot 935,7 miljoen euro, terwijl de investeringen met bijna 19 % daalden. De werkgelegenheid is licht gestegen met +0,4 % werkgevers (262) en +3,5 % werknemers (886). Het aantal zelfstandigen daalde dan weer met 1,8 % tot 5.967.

Mobiliteit – Verkoop van brandstof

Deze sector heeft traditioneel een link met de brandstofprijzen. In 2019 waren deze prijzen gemiddeld ongeveer gelijk aan die van 2018. De omzet is echter met 12 % gestegen. Daar zijn twee mogelijke verklaringen voor. Ten eerste de brandstofmix en de relatieve brandstofprijzen. De benzineprijs heeft de dieselprijs eind 2018-begin 2019 ingehaald. Daarnaast is er de ontwikkeling van andere activiteiten zoals detailhandel en diensten.

Het aantal tankstations is in 2019 gedaald tot 3.091, kortom 5 minder dan in 2018, maar vooral ook 167 minder dan in 2010. De evolutie van de tankstations neigt naar twee modellen: 'full service'-tankstations met buurtwinkels, vaak verbonden met een grote distributeur, en 'no service'-stations met geen andere activiteit dan de verkoop van brandstof.

Op het vlak van de werkgelegenheid is het aantal werkgevers licht gedaald (683, -0,6 %), terwijl het aantal banen met 2,6 % is toegenomen (4.877), een trend die al jaren aanhoudt. Anderzijds zijn er steeds minder zelfstandigen actief (4.192, -1,1 %).

Onderdelen en uitrustingen

Deze sector omvat niet alleen de groot- en detailhandel maar ook de productie van auto-onderdelen (OEM en Aftermarket).

De omzet deed het ook hier goed met een stijging van 9,2 % tot 27 miljard euro. Dat is vooral te danken aan de handel (groothandel: +11,2 % en detailhandel: +20,6 %) en de productie van elektrische en elektronische apparatuur (+40,3 %). Dat de investeringen zijn gedaald ten opzichte van vorig jaar (-49 %), komt vooral omdat de jaren 2017-2018 zo uitzonderlijk waren. Het niveau was in 2019 gelijk aan 2016. Het aantal werkgevers is met 3,4 % gedaald, vooral in de groot- en detailhandel, waar consolidaties plaatsvonden. Het aantal jobs daalde licht (-0,4 %) met een meer uitgesproken daling in de detailhandel (-6 %).

Fietsen

De fietssector heeft in 2019 algemeen beschouwd een heel goed jaar gedraaid. De werkgelegen-

heid is sterk gestegen met +8 % werkgevers (425) en +16,7 % jobs (1.539). Deze cijfers houden rekening met zowel de handel (groot- en detailhandel) als de productie. Merk op dat deze twee gebieden zich op totaal verschillende wijze ontwikkelen: een stagnatie of zelfs achteruitgang van de productie en een sterke groei van de handel, zoals blijkt uit de onderstaande tabel. Op financieel vlak beschikken we helaas niet over de cijfers van de handel maar de productiesector is met 26 % gedaald, onder de 100 miljoen euro, en de investeringen zijn met 67 % gedaald. Een steeds groter deel van de productie komt uit Azië, dat fietsen van allerlei kwaliteit levert tegen veel lagere kosten dan bij ons.

Fietsen	Werkgevers	Jobs
Productie	25 +0,0 %	250 -5,3 %
Groothandels	45 +0,0 %	280 +21,2 %
Detailhandel	355 +9,6 %	1.009 +22,5 %

Land- en tuinbouw

Over het geheel genomen was 2019 een goed jaar voor de land- en tuinbouwsector. De werkgelegenheid nam toe (+3,6 % werkgevers, +1,5 % banen). De omzet is ook serieus gestegen (+8,8 % tot 6,2 miljard euro) in de 3 activiteitendomeinen (productie, onderhoud & reparatie en handel). Maar vooral de investeringen die met 28,6 % tot 122 miljoen euro enorm zijn toegenomen, een niveau dat in het verleden nooit werd bereikt, zijn een teken dat er ingrijpende veranderingen worden verwacht en voorbereid.

Burgerlijke bouwkunde en Lift-trucks

Voor deze laatste sector van ons overzicht voor 2019 waren de cijfers gemengd. De omzet is licht gestegen met +2 %, weliswaar met een daling voor de productie van hef- en behandelingstoestellen (-1,5 %) en de groothandel in gereedschaps-werktuigen (-10,7 %). Deze daling werd vorig jaar al verwacht na de uitstekende prestaties van de afgelopen jaren, die op lange termijn niet houdbaar waren. Alleen de groothandel in machines voor de mijnbouw, de bouw en de burgerlijke bouwkunde zag de omzet met bijna 9 % stijgen. De investeringen volgen dezelfde trend met een globale daling van 2,6 %. Wat de werkgelegenheid betreft is het aantal werkgevers in alle sectoren gedaald (-2,2 % in totaal), maar het aantal banen is met 2,8 % gestegen (ook in alle sectoren).



Samenvatting (evolutie 2018-2019)

	Werkgevers	Arbeidsplaatsen	Zelfstandigen	Omzet x 1.000.000 €	Investerings x 1000 €
Mobiliteit: TOTAAL	7 263 +0,2 %	58 491 +1,9 %	55 640 +0,5 %	111 447 +4,4 %	1 741 +17,5 %
Autohandel	2 810 -1,6 %	32 131 +1,1 %	2 236 -1,8 %	98 926 +4,7 %	1 343 +14,7 %
Onderhoud en herstelling	3 424 +1,7 %	15 567 +2,5 %	43 254 +1,1 %	4 945 -6,1 %	216 +3,2 %
Vervaardiging van carrosserieën	84 +10,5 %	5 030 +3,7 %	N/A	2 035 +4,3 %	124 +182,9 %
Moto: Verkoop en onderhoud	262 +0,4 %	886 +3,5 %	5 957 -1,8 %	936 -1,6 %	14,4 -18,9 %
Brandstofhandel	683 -0,6 %	4 877 +2,6 %	4 192 -1,1 %	4 604 +12,2 %	42 755 +7,4 %
Onderdelen en Uitrusting	859 -3,4 %	21 314 -0,4 %	N/A	26 994 +9,2 %	121 873 -48,7 %
Fietsen	425 +7,9 %	1 539 +16,7 %	N/A	97* -25,8 %	765* -67,2 %
Land- en tuinbouw	859 +3,6 %	12 031 +1,5 %	70 -1,4 %	6 211 +8,8 %	122 259 +28,6 %
Burgerlijke bouwkunde en goederenbehandeling	487 -2,2 %	7 479 +2,8 %	N/A	11 590 +2,0 %	155 044 -2,6 %
TOTAAL	9 893 +0,4 %	100 854 +1,6 %	55 710 +0,5 %	156 338 +5,2 %	2 140 730 +8,3 %

* voor de fietsen is de handel niet opgenomen in de omzet- en investeringscijfers